

de vil betyde en forhøjelse af vægten af de socioøkonomiske kriterier fra 30 pct. i 2007 til 32,5 pct. i 2017. De fremtidige forhøjelser af vægten af de socioøkonomiske kriterier må vurderes i lyset af den fremtidige udvikling i kommunernes udgifter på det sociale område.

Til § 4

I denne bestemmelse fastsættes det, at kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov – på samme måde som det nuværende kommunale aldersbestemte udgiftsbehov – beregnes ud fra kommunernes indbyggertal i nærmere fastsatte aldersgrupper og den gennemsnitlige udgift pr. indbygger i hver aldersgruppe. Der bliver således beregnet et enhedsbeløb pr. indbygger for hver aldersgruppe. Enhedsbeløbet bliver beregnet ud fra en fordeling på aldersgrupper af de samlede drifts- og anlægsudgifter fratrukket 2 procent. For den enkelte kommune beregnes det aldersbestemte udgiftsbehov som antallet af indbyggere i hver aldersgruppe ganget med enhedsbeløbet for den pågældende aldersgruppe.

I forhold til det nuværende system gennemføres der en forenkling, som indebærer, at der for aldersgruppen 7-16 årige ikke længere skal indgå et såkaldt »korrigeret antal 7-16 årige«, som var opgjort som det største antal 7-16 årige i enten beregningsåret eller året 3 år før beregningsåret.

I opgørelsen af kommunernes aldersbestemte udgiftsbehov indgår endvidere et kriterium for rejsetid til 2.000 indbyggere, jf. stk. 3, nr. 2. Kriteriet vedrører den geografiske struktur og belyser afstande og udkantsforhold i en kommune. Kriteriet er opgjort som den gennemsnitlige rejsetid for indbyggerne til at dække et område, hvor der bor 2.000 indbyggere. Den gennemsnitlige rejsetid vil således være betydeligt højere i spredt befolkede områder end i tæt befolkede områder. Den gennemsnitlige rejsetid beregnes i en såkaldt GIS-model, som er et geografisk informationssystem, hvor den geografiske placering af befolkningens adresser og vejnettet mv. er indkodet. Kriteriet sigter mod at tage højde for særlige udgiftsforhold forbundet med de større afstande i spredt befolkede områder og erstatter det nuværende grundtillæg i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

Til § 5

Bestemmelsen indebærer, at det socioøkonomiske udgiftsbehov præsenteres som et socioøkonomisk indeks. Det socioøkonomiske indeks opgøres ud fra en række socioøkonomiske kriterier, som er nærmere an-

givet i stk. 2. En kommunes socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger opgøres som kommunens socioøkonomiske indeks ganget med et landsgennemsnitligt beløb pr. indbygger. Det landsgennemsnitlige beløb pr. indbygger opgøres som den del af de samlede udgifter, der jf. stk. 2 henføres til det socioøkonomiske udgiftsbehov, divideret med indbyggertallet i hele landet.

I stk. 2 fastlægges det, hvilke socioøkonomiske kriterier, der indgår ved beregning af en kommunes socioøkonomiske indeks, og hvordan disse kriterier sammenvejes. De socioøkonomiske kriterier indgår i udligningen som nogle såkaldte paraplyvariable, der skal beskrive nogle mere omfattende årsagssammenhænge. Der er således ikke nødvendigvis en direkte sammenhæng mellem den enkelte variabel og de sociale udgifter, men den pågældende variabel kan alligevel være et udtryk for nogle socioøkonomiske strukturer, der indebærer en belastning på nogle sociale områder.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har foretaget en række analyser af sammenhængen mellem kommunernes udgifter på forskellige sociale områder. På den baggrund er opstillet et antal kriterier og en sammenvejning heraf, som forbedrer sammenhængen mellem det beregnede socioøkonomiske indeks og kommunernes sociale udgifter.

I det opstillede socioøkonomiske indeks samles alle kriterier vedr. sociale udgifter, herunder kriterier, der afspejler kommunernes udgifter til boligstøtte og førtidspension, hvor sådanne kriterier i den nuværende opgørelse indgår i opgørelsen af de aldersbestemte udgiftsbehov.

Det samlede antal socioøkonomiske kriterier øges i forhold til den nuværende opgørelse, hvilket gør indekset mere nuanceret i forhold til at afspejle udviklingen i den enkelte kommunes sociale udgifter.

Kriteriet antal 20-59-årige uden beskæftigelse ud over 5 pct. af antallet af 20-59-årige såvel som kriteriet antal af 20-49 årige uden erhvervsuddannelse i kommunen indgår også i den nuværende beregning af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov, det sidste alene i hovedstadsudligningen.

Finansieringsudvalgets analyser peger på, at kriteriet vedr. antal 20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. har en statistisk sammenhæng med kommunernes udgifter til førtidspension og på beskæftigelsesområdet, og kriteriet afspejler således bl.a. nogle arbejdsmarkedsmæssige udfordringer i kommunerne. Kriteriet kan være forbundet visse incitamentsmæssige problemstillinger, og Finansieringsudvalget har på denne baggrund foreslået indregnet en forsinkelsesef-